
Zpravodaj

SMIŘICA RODOVA

15. 12. 1992

4

1659

rávo povýšil obec do stavu městského bylo dříve výsadou krále, později i mocných šlechtických rodů. Podle toho se města dělila na královská a ostatní.

Povýšení královským výnosem bylo takřka vždy provázeno udělením erbu a zpravidla dokonale zpracovanou erbovní listinou, která byla doplněna přesným vyobrazením městského znaku. Tyto listiny byly pro celé království závazné a za dodržování heraldiky zodpovídal královský herold.

Úvodní osada v těsné blízkosti torze, později zámku, byla v roce 1659 povýšena do městského stavu rozhodnutím bratří hrabat GALLASŮ. Privilegium obsahuje mimo obvyklé formální záležitosti i slovní popis znaku, právo používat pečetě a titulu město.

tít znaku je vodorovně štípen. V horní polovině znaku je na bílém poli umístěno znamení tři zelených jelekových lístků na lodyze. V dolní polovině je znázorněn most přes vodu.

Je zde také určeno, že na pečetě bude okolo znaku nápis:

Sigillum Opidi Smirzicensis ad Alb: in Anno 1659

G v dějinách Smiřic

Čas je neúprosný. Den po dnu, hodina za hodinou, v průběhu každé vteřiny existence naší planety překrývá nemilosrdně stopy dávné lidské přítomnosti. Čím hlouběji se zadíváme proti jeho toku, tím více se nám osudy tehdejších obyvatel, našich prapředků, ztrácejí v mlhavém oparu vzdálené historie. Někdy se však do nich dá přece jenom trochu nahlédnout.

1659

A je tu další pokračování seriálu o datech v dějinách Smiřic, která měla na konci letopočtu 9. Nejde však o data ledajaká! Jsou to i data velmi významná – jedním z nich je i datum 1659. Ale nepředbíhejme.

Už víme, že mezi dvěma rameny řeky Labe byla velmi dávno vybudována v místech dnešního smiřického zámku tvrz. Kolem tvrze vznikla nejdříve docela nepatrná osada, kde ještě podle urbáře z roku 1588 bydlelo asi 20 rodin. Jak vypadala samotná tvrz, jsme se dočetli v 1. čísle letošního zpravodaje.

Od roku 1530 až do roku 1634 patřilo smiřické panství Trčkům z Lípy. Posledním Trčkou, který vlastnil i Smiřice, byl Jan Rudolf Trčka z Lípy. Tento Trčka byl ještě v roce 1629 na základě císařovy přízně jmenován hrabětem říše římské. Jan Rudolf Trčka se domlouval s vojevůdcem Albrechtem z Valdštejna (vzpomeňte si – jeho matkou byla Markéta Smiřická) a spolu usilovali o svržení císaře Ferdinanda II. z českého trůnu. Jak všechno dopadlo, všichni dobře víme. 25. února 1634 byl v Chebu společně s Albrechtem z Valdštejna zavražděn i Trčkův syn Adam Erdman Trčka. Vyšlo najevo spojení Trčků s Valdštejnem a jejich podpora rebelů. Jan Rudolf Trčka byl povolán do Prahy, kde byl vyslýchán komisaři. Jan Rudolf se už do Opočna, které bylo jeho sídlem, nevrátil a 29. září 1634 zemřel v Německém (nyní Havlíčkově) Brodu jako poslední muž tohoto rodu. Poslední vůlí odkázal Smiřice, Opočno, Adršpach a Žacléř své nejstarší dceři Alžbětě hraběnce Vchýnské.

Šlo o velký majetek v ceně 3 milionů zlatých. Na panství bylo 4 406 poddaných, 33 far, 96 mlýnských kol a 8 ovčáckých mistrů. Samotné smiřické panství bylo odhadnuto na 335 618 kop míšeňských. Ke Smiřicím patřily vesnice: Smiřičky, Holohlavy, Rozběřice, Černožice, Čáslavky, Vlkov, Libřice, Černilov, Librantice, Libníkovice, Divec, Bukovina, Újezd, Lejšovka,

Smržov, Hubíles, Mezleč, Skalice, Skalička (tehdy se psalo Velká a Malá Skalice), Rusek, Piletice, Svinary, Maršov a Proruby.

Alžběta hraběnka Vchýnská se však nestala majitelkou tohoto bohatství, protože závěť jejího otce byla prohlášena za neplatnou. Smiřice a celé smiřické panství dostal za věrnost císaři a za vojenské zásluhy Matyáš hrabě Gallas.

Matyáš Gallas pocházel se svou rodinou z Tridentu v Itálii. Nejdříve byl přijat do císařského vojska Albrechta z Valdštejna. Protože vynikal ve válečnictví, stal se v hodnosti generála velitelem pěchoty. Zatímco Albrecht z Valdštejna začal spřádat spiknutí proti císaři, Matyáš Gallas zůstal císaři věrný a tajně působil proti Valdštejnovi. Proto byl po zavraždění Albrechta jmenován vrchním velitelem císařských vojsk Matyáš Gallas. A nyní již i pochopíme, proč 12. dubna 1636 získal Smiřice právě on.

Po několika válečných nezdarech v bojích se Švédy byl Matyáš Gallas na svou žádost z velitelské funkce propuštěn. Zemřel ve Vídni roku 1647. Přišli další Gallasové. Do dějin Smiřic a do našeho seriálu zaznamenáme Františka Ferdinanda a Antonína Pankráce Rudolfa a významné datum **1659**. Přečtěte si v českém překladu jejich vyhlášení (privilegium) z uvedeného roku:

My, František Ferdinand a Antonín Pankrác, bratři, svaté říše římské hrabata Gallasové na zámku Campo a Freienthusen, páni panství frýdlantského, libereckého a smiřického, římské císařské milosti obristé doznáváme tímto veřejně a dáváme věděti každému, že nám rychtář, přísežní, obecní starší a všichni občané a obyvatelé našeho městečka Smiřice, naši poddaní a milí, věrní poddanské poslušnosti, dávají věděti, že u nich často se vyskytují takové případy, že je potřebí soudní neb městskou pečeť přiložiti a přitisknouti. Žádají poníženě, abychom jim povolili pečeť, na níž v bílém poli je viděti tři jetelové listy, pod kterými řeka teče a nad ní most, s nadpisem okolo: Sigillum oppidi Smirzicensis ad Alb. in Anno: 1659.

Poněvadž tuto jejich poníženou prosbu nemáme za nespravedlivou i uvážili jsme milostivě, že taková žádost obce Smiřic k budoucímu jejímu lepšímu zvelebení poslouží a tím také nikomu k nějaké škodě nemůže býti, tedy tím spíše a více ráčili jsme ochotněji vyhověti.

Tudíž tímto povolujeme a dáváme svrchu zmíněnému rychtáři, přísežným, obecním starším a všem našim poddaným tuto milost a svobodu, aby mohli a měli bez překážky užívati nadepsané pečeti u soudu ve všech případech a případnostech. Na osvědčení toho přitiskli jsme na tento výsadní list náš rodový hraběcí secret a také jsme se vlastnoručně podepsali.

Dáno v našem domě na Starém Městě Pražském sedmnáctého září 1659.

František Ferdinand

pečeť Gallasů

Antonín Pankrác

Z toho je patrné, že od roku 1659 byla osada Smiřice povýšena do městského stavu a měla právo používat městského znaku a titulu město! O udílení titulu město a o erbovní listině si můžete přečíst na předcházející stránce. Originál privilegia se ztratil zřejmě při velkém požáru města roku 1839 (opět 9 na konci!). Teprve roku 1972 se podařilo privilegium objevit v soukromé sbírce.

Objevení privilegia umožnilo upřesnit správnou podobu městského znaku. Zároveň můžeme sledovat, jak se městský znak měnil. Protože v privilegiu není uveden tvar štítu, při práci na prvním pečetiidle neznámý rytec zvolil s ohledem na barokní zvyklosti zcela atypický tvar štítu.

Další daleko větší nepřesností bylo to, že znamení jetelových lístků bylo vyryto obráceně. Budilo potom dojem lipových lístků. Nepřesnosti byly i v textu. Byla vynechána slova „ad Alb“ (nad Labem) a místo data 1659 bylo vyryto datum 1661 (asi datum zhotovení pečetidla).

V pamětní síni města je několik listin s obtiskem tohoto (pravděpodobně původního) pečetidla. Nejstarší listina je z roku 1692. Poslední otisk pečetidla je na listině z roku 1876. Zde už je patrné, že pečetidlo bylo již dlouholetým (více než 200 let) používáním hodně opotřebované a poškozené. Ještě před 20 lety bylo možno získat kovový odznáček s podobným provedením smiřického znaku. Jako další nepřesnost na tomto odznáčku je možno uvést to, že znak lístků byl nesprávně na červeném poli.

V roce 1897 již byly listiny potvrzovány novým pečetidlem s nápisem: PURKMISTROVSKÝ ÚŘAD VE SMIŘICÍCH:

Stojí za to si všimnout, že tvar štítu, znamení lístků v horní polovině znaku i vyobrazení mostu v dolní polovině znaku je naprosto netypické.

I další znak s nápisem: KRAJINSKÉ MĚSTO – SMIŘICE je zajímavý:

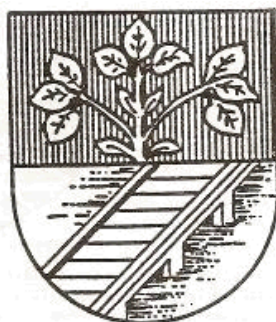
Štít je štípen v první třetině shora třemi obloučky. V horní části štítu je vyobrazeno na 3 větvičkách 9 lipových lístků. V dolních dvou třetinách znaku je místo dřevěného mostu znázorněn most kamenný s 5 mostními oblouky. I když i smiřický historik Josef Zeman se pod dojmem prvního pečetidla přiklání k tomu, že v horním poli mají být lipové lístky, můžeme zaznamenat, že právě poslední uvedená pečetidla vůbec neodpovídala ustanovení Gallasovského privilegia o znaku města Smiřic. Tato pečetidla sloužila na smiřické radnici v minulém století. Na začátku našeho století (okolo roku 1918) se objevila nová tři razítka. Byla zřejmě vytvořena stejným rytcem a lišila se pouze nápisem:

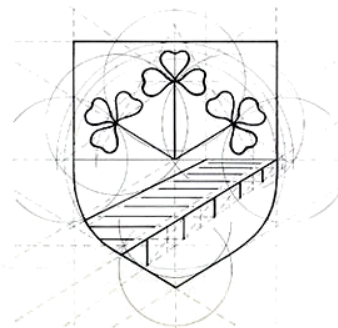
Uvedené razítko má nápis MÍSTNÍ ŠKOLNÍ RADA VE SMIŘICÍCH. Další dvě razítka měla texty: OBECNÍ ÚŘAD MĚSTA SMIŘIC a POKRAČOVACÍ ŠKOLA PRŮMYSLOVÁ – SMIŘICE. Ve znaku města je použit barokní štít, v horním poli jsou jetelové lístky a v dolním poli je dřevěný most nesený dřevěnými sloupy.

Pokud byla obec povýšena do městského stavu královským výnosem, erbovní listina byla doplněna i vyobrazením městského znaku. U obcí povýšených do městského stavu příslušným šlechticem bývá vzhled znaku i jeho barevné provedení pouze slovně popsáno. Tak tomu bylo zejména u novějších privilegií ze 17. a 18. století. Tím se často stávalo, že vlivem nepřesných popisů a nebo vlivem neznalosti heraldických zásad byl znak města znázorňován nepřesně a nebo i zcela špatně. Pokud se listina ztratila nebo byla veřejnosti nepřístupná, potom se používaný znak v různé míře liší od znaku původního.

I proto se mohl objevit znak města Smiřice v provedení uvedeném na další stránce. Tento znak je uveřejněn v publikaci o kulturních památkách v Čechách. V horním poli znaku je větvička, která nepřipomíná ani jetelové lístky a ani lístky lipové. Pod větvičkou je tmavší pole (snad červené?), které neodpovídá znění privilegia. Ve vodě pod mostem je znázorněno vlnění. Protože privilegium neobsahuje zmínku o znázornění vln, je nutno považovat za jediné správné použití pouze modrého pole.

Dnešní podoba městského znaku vychází ze znění privilegia. Při zpracování definitivního návrhu velmi pomohl grafik Jaroslav Cheben. Ve svých návrzích se v první řadě řídil zněním Gallasovského privilegia. Jak je patrné z dalšího vyobrazení, musel se grafik řídit i zásadami heraldické správnosti. Uplatnil i zásady správného proporčního sestavení a vyváženosti.

Tvary znaku na původních pečetidlech neodpovídaly tvarům používaným v heraldice. Proto byl pro současný znak města použit gotický štít. Jetelové lístky mají pochopitelně zelenou barvu a jsou na bílém podkladu. Bílá barva musela být nahrazena stříbrným kovem, protože v heraldice není dovoleno použít barvu na barvu (ani kov na kov). V dolním poli znaku je podle stejných pravidel umístěn zlatý (žlutý) dřevěný most na modrém poli.

Znak jetelovými lístky vhodně vystihoval dřívější situaci, kdy byly kolem Smiřic četné pastviny. Dnes mohou jetelové lístky symbolicky vyjadřovat zemědělské podnikání o jehož charakteru se teprve rozhoduje. Dolní modré pole se znamením mostu je také typické pro Smiřice. Ve Smiřicích ještě žijí pamětníci, kteří pamatují, že ramena Labe protékala městem a že přes tato ramena byly postaveny tři hlavní mosty. Proto také dřívější název Smiřic byl (i podle znění privilegia) SMIŘICE NAD LABEM.

Ve třicátých letech bylo Labe převedeno do nového řečiště, mlýnský náhon byl ve městě zatruben, různé struhy byly ve městě zrušeny a zasypány – ve Smiřicích zmizelo okolo 19 mostů. Smiřice si však neumíme bez řeky představit. Proto i znamení mostu na městském znaku má své opodstatnění – vždyť přes Labe i dnes máme mosty dva.

Z městského znaku bychom mohli odvodit i městský prapor – měl by barvy: modrou, žlutou, bílou a zelenou.

V současné době, kdy se nově konstituuje náš český stát a uvědomujeme si naši českou státnost, můžeme se zamyslet i nad naší spolupatřícností ke Smiřicím. Smiřice jsou zde určitě již více než 700 let (podle Starých pověstí smiřických možná i 1100 let). Ze Smiřic pocházel kdysi nejbohatší a vlivný rod pánů Smiřických, z nichž Albrecht Jan se mohl stát českým králem. Smiřice jsou téměř 350 let městem, mají svůj znak a mohly by mít i svůj prapor. Máme zde zámek a významný architektonický skvost – barokní kostel.

Přičiníme-li se, předáme město našim potomkům – našim dětem – v takovém pořádku, jak se sluší na sídlo 21. století. Do nového roku přejme našemu novému státu i našemu městu klid, prosperitu a pokud možno šťastný život ve zdraví.

L. N. TOLSTOJ:

Ne, tento svět není žert, není to pouze slzavé údolí zkoušek a přechodů do světa lepšího, věčného, ale je to jeden z věčných světů, který nejenom můžeme, ale i musíme udělat krásnější a radostnější pro všechny, kteří s námi žijí, i pro ty, kteří v něm budou žít po nás.

Na přelomu roku hodnotíme uplynulé období a vyhlašujeme předsevzetí do roku nového. Zkusme dát slovo naší nejmladší generaci ze smiřické školy – jak ona si představuje budoucnost a Smiřice po roku 2000.

SMIŘICE ROKU 2040

(Povídka)

Martin Seidl, 7. třída

Je ráno. Probudilo mě ptačí cvrlikání. Nenávidím elektronické budíky. Místo aby zvonily jako budíky z mého dětství, zpívají, štěkají, kokrhají nebo cvrlikají – jako tenhle budík. Budík mně koupil můj vnuk z první výplaty, kterou dostal ve smiřickém Ústavu starých civilizací. Nekoupil si přijímač družicového vysílání z Venuše, po kterém toužil, ale koupil tento budík pro mě. Proto ho nemůžu vyhodit. Ostatně tenhle budík mi závidí i můj bratr, který si jinak vybavil byt dokonale. Má i takové nesmysly, jako jsou holografické obrazy a mutanta kočky zkřížené se psem. Bratr je šéfem místní pobočky firmy Philips. Nedávno mně nabízel počítač na řízení vaření vajec natvrdo.

Musím vstávat. Automat již vyhrál kobereček u postele, připravil snídani a rozhrnul závěsy na oknech. Prší. Do práce pojedu vznášedlem. Vysílač silového pole se mně při posledním líjaku porouchal a já přišel do banky promoklý na kůži.

Moje žena spokojeně spí. Na uších má sluchátka. Usmyslela si, že se naučí portugalsky a učení ve spánku považuje za nejlepší. Pracovala kdysi ve škole, ale přechod na výuku pomocí počítačů ji zbavil povinnosti pracovat. O poschodí níže slyším svého zetě – vstává. Zeť vyučuje plavání v místním krytém bazénu. Když si ho moje dcera, majitelka módního salónu, před léty přivedla, moc se nám nelíbil. Stal se ale na dvě období šéfem místní samosprávy. Dokázal ve Smiřicích otevřít skanzen cukrovarnického průmyslu. Tím si na svou stranu naklonil celou naši rodinu.

Automat mi přivezl vznášedlo až před dveře. Teletex na palubní obrazovce mě zahluje nejnovějšími informacemi: „... Spojené státy evropské jednájí s provincií GO na Marsu o spolupráci... Neštěstí při srážce podmořských autobusů... Návrat hvězdoletu ze souhvězdí Orion...“

Vznášedlo se zastavilo – jeho program ho dovedl až před mou banku. Za chvíli budu sedět před správní radou a zdůvodňovat rozpočet na opravu místního zámku. Je tam obrazárna, muzeum

a knihovna. Mám rád tu starou stavbu – připomíná mně dětství. Dobu, kdy budíky zvonily a já běhal v dešti – dobu kdy jsem se nenudil. Zlaté staré časy!

Martin ve své povídce popustil uzdu své fantazie. Hlavně mladí však budou moci za 50 let ohodnotit, co se splnilo. Zajímavý názor ve své povídce vyslovila žákyně Michaela Stoklasová.

SMIŘICE PO ROKU 2000

(Povídka)

Michaela Stoklasová 7. třída

Naše město potřebuje ještě mnoho nápadů, aby se v něm všechno změnilo k lepšímu. Kdybych byla projektantkou, uskutečnila bych ve Smiřicích tyto změny.

Vrátila bych Smiřice do doby, kdy moje babička prožívala své dětství. V té době byli lidé k sobě milejší, netoužili jen po majetku a po penězích a nepovyšovali se jeden na druhého. Lidé i děti chodili prostě oblečení. Nikomu nevadilo, že se chodí po trávě a skáče do sena. Děti chodily společně pást husy na louku, kde si společně zatancovaly a zazpívaly lidové písně. Nyní už tyto písně zanikají.

V našem městě jsou lidé, kteří nechápou děti a za všechno jim nadávají. To, že nás stále okřikují, si musíme vysvětlit například tak, že mají strach o poslední zeleň, která v našich městech zbyla.

Proto všechno bych chtěla, aby se po roku 2000 doba vrátila do doby našich prarodičů. My bychom mohli prožít tolik krásných zážitků jako oni.

Zajímavé – v obou povídkách o budoucnosti zaznívá jeden společný podtón. Zatímco se dospělí snaží připravit svým dětem v převážné míře co nejlepší budoucnost (a to je v naprostém pořádku), v názorech dětí se ozývá i něco zcela jiného. Štěstí lidí asi nebude pouze v naprosto přetechizovaném světě.

Dětem přinášejí radost i věci daleko všednější a pro dospělé až nepochopitelné; Pro malého caparta je ohromným zážitkem zacpat si v kaluži. Jak krásná je pro kluka možnost stavět u chalupy na potoce přehradu, pěstovat doma třeba morče, podle libosti si zaskotačit...

Radost by nám všem měla přinést procházka do přírody, četba pěkné knihy, pohled na pěknou stavbu nebo hodnotný obraz, poslech kvalitní hudby...

Na konci roku se u vás jistě najde chvilka času, abyste o těchto věcech popřemýšleli!

SLONO STAROSTY

Do České republiky.

Ještě koncem roku 1991 si mnoho z nás nedovedlo představit dělení našeho státu. Opravdu? Ale ne. Vždyť dnešní šedesátníci pamatují dělení na Sudetenland a Československo. Později na

Slovenský štát a Protektorát Čechy a Morava. Říkali jsme si – to Němci! Pak bylo poválečné Československo obráno o Podkarpatskou Ukrajinu. Věděli jsme – to komunisté!

V roce 1968 nás změnili na federaci. Mysleli jsme si, že účelně. O 22 let později vzniká spor o pomlčku a děje nabíraly spád. Až k zákonu o rozdělení republiky. Už to neudělali Němci, komunisté a ani „armády spřátelených zemí“. Jsme to my – ano my sami. Už nebudeme moci mluvit o znásilnění, nátlaku a zradě.

Budeme vědět, že jde o „svobodné rozhodnutí svobodně zvolených politiků, odpovídající reálné politické situaci“.

Když se snažím porozumět výše uvedenému zdůvodnění, mám dojem, že ti četní, kteří jsou přesvědčeni, že zvolili hloupého starostu, mají pravdu. Nerozumím! Přece někdo tu reálnou politickou situaci navodil. Přece některé ze stran musely (domnívám se, že s chutí) kalit vodu tak, aby reálná nutnost nastala. Netrpím představou o všemocnosti tajných služeb. Proto nevěřím, že modrý klín z naší vlajky vytrhává ruka StB. Jsem však nakloněn věřit tomu, že spoluprací bývalých, současných a nově vznikajících darebáků byla připravena taková akce „Klín“, o níž se ani StB nesnilo. Stále tu jsou lidé, pro které neklid, nepokoj a nejistoty druhých vytvářejí podmínky pro jejich profit.

Dělení je vždycky spojeno s rizikem. Dělení moci, zemí a zejména majetku skrývá velké nebezpečí. Jaké?

Reálné je zchudnutí obou nových států. Kdybychom byli bohatí (a ne za uplynulých 52 let ožebračení), bylo by to jen nepříjemné. Pro chudého je další zchudnutí doslova malér. Nové celnice, nová pohraniční policie, duplicita úřadů, nové peníze... – to všechno něco stojí. Dokonce existuje snaha vytvořit „starobinec“ (vlastně senát) pro federální poslance. To by stálo hodně! Skoro tolik, kolik stály osobní důchody zasloužilým členům KSČ.

Jistá je nespokojenost občanů – zejména některých. Po čtvrtém a dalším (dražším) pivu se tak pěkně nadává na nedostatek peněz. Není na nájem, na boty pro děti. Zvláště když mají sociální dávky stačit na cigarety a nějakého toho „prcka“. Proti pivu a dalším drobným lidským radostem nic nemám. Zvláště, když si je platí každý sám a ze svého výdělku. Ne z podpor v lenosti a daní těch ostatních, kteří pracují.

Ti poctiví, kteří pracovali celý život, se znepokojují právem. Tohle dělení státu nás přijde hodně draho. Bohužel – jednota by nás stála mnohem více. Zase to jednou – poprvé od roku 1618 – zkusíme sami. Měli bychom to zkusit s českým fortem a vědomím, že lajdáctví, lenost a nepořádek stojí naše peníze.

Bez tohoto balastu se nám do nového státu (za můj život již osmého: ČSR I., ČSR II., Protektorát Čechy a Morava, ČSR, Lidově demokratická Československá republika, Československá socialistická republika, Česká a Slovenská Federativní Republika – a nyní Česká republika) snad půjde lépe.

Přeji občanům, městu, nové republice a vlastně i sobě: minimum potíží, občanské sebevědomí, rozhodnost při jednání s parazity, dobré sousedy a úspěchy v podnikání i v obchodu.

Jak říkal Jan Masaryk: „Hlavu vzhůru a furt se jde.“

Takže pojďme do České republiky a snad i s ní mezi evropsky spojené země.

Ing. Lubomír Kupka, starosta města

ZPRÁVY MĚSTSKÉHO ZASTUPITELSTVA

- Paní Vítězslava Klůzová, členka rady a předsedkyně revizní komise, zaslala městskému zastupitelstvu dopis, ve kterém vyjádřila rezignaci na svou funkci. Bylo konstatováno, že paní Klůzová se zúčastnila přibližně pouze poloviny všech zasedání. Proto členové zastupitelstva hlasováním vyjádřili souhlas s jejím odvoláním z rady. Na uprázdněné místo v radě byl zvolen pan Jiří Hájek.
- Soukromý podnikatel a člen městského zastupitelstva pan Josef Spurný požádal o snížení poplatku za pronájem z domu č. 23 v Palackého ulici, ve kterém podniká (sklenářství). Městské zastupitelstvo však snížení nájemného neschválilo a pan Spurný musí i nadále platit nájem ve výši 4 999 Kčs čtvrtletně.
- Již několikrát se jednalo při zasedání městského zastupitelstva o využití restaurace a kavárny LABE. V předešlém jednání zastupitelstva byl pronájem LABE (již podruhé) přislíben místním podnikatelům pánům Josefu Dostálovi a Josefu Vaňkovi. Oba pánové chtěli v prostorách LABE prodávat automobily ŠKODA VW. U výrobního podniku v Mladé Boleslavi však nepochodili. Proto městskému úřadu oznámili, že nemají zájem o pronájem LABE. Mezitím se začíná proslýchat, že samoobsluha s potravinami UNINO a bývalá prodejna lahůdek na hlavní ulici může změnit majitele. Je docela možné, že dojde i ke změně využití těchto prostor. Proto pánové Dostál a Vaněk již potřetí požádali o možnost pronájmu LABE (jako prodejnu potravin?!). Městské zastupitelstvo po krátké debatě rozhodlo, že provozovna LABE bude pronajata firmě KONZUM. Předpokládá se však zachování oblíbeného obchodu KONZUM – LIDO Na Šternberku. KONZUM počítá v pozdější době s obnovou provozu kavárny v LABI.
- Už je vypracovaná vyhláška č. 7 o odpadech. Kontejnery na odpady budou zřejmě umístěny v prostorách Sběrných surovin. Poplatek za převzetí odpadu je předběžně stanoven ve výši 75 haléřů za 1 kilogram. Je to jistě hodně, ale kalkulace je naprosto neúprosná. Likvidace odpadů je velmi drahá. Bude třeba se chovat ekonomicky: kovový odpad, papír, sklo a pod. dávat do sběru druhotných surovin, listí a zbytky rostlin bude třeba kompostovat, dřevní hmotu spálit a nebo po rozdrčení také použít do kompostu... Rozhodně nelze doporučovat „divoké“ skládky – to by přišlo mnohonásobně dražší!!
- Dům, ve kterém byly ordinace Okresního ústavu národního zdraví, bude pronajat lékařům na dobu 2 let za 30 % vypočítaného nájemného. Na konci roku musí lékaři prokázat, jak ušetřenou částku využili ke zlepšení vybavenosti ordinací ke zlepšení lékařských služeb.
- O využití zámku má zájem jeden zahraniční podnikatel. Aby byl získán další konkurenční zájemce (a třeba i s lepší nabídkou), zúčastní se městský úřad se svou nabídkou na výstavě REGIONTOUR v Brně.
- Bolavým místem ve Smiřicích je rozestavěná hala již rozpadajícího se Státního statku Smiřice za Dvoranou. O využití této haly projevila zájem firma místních podnikatelů KLASIK. Tato firma má zájem i o stavební pozemek vedle bývalé staré radnice – domu č. 126 (u cesty na velký stadion).
- Za nedodržení termínu výstavby školní jídelny bude dodavatelské firmě účtováno penále ve výši 360–380 tisíc Kčs. Za nedodržení termínu výstavby školní kotelny zaplatí dodavatelská firma penále ve výši 30–35 tisíc Kčs.

- Zařízení staré školní jídelny bude odprodáno za nejvyšší nabídnutou cenu.
- Plocha za podnikem PEKTIN okolo tzv. Domečku bude na dobu 30 let bezplatně pronajata pro sportovní využití.
- Výstavba zařízení pro akumulaci vody pro městský vodovod pokračuje a město mělo zatím peníze na placení – na další úhradu stavebních nákladů již budou peníze chybět.
- Na základě stále platného zákona o lustracích obdrželi všichni lustrovaní pracovníci městského úřadu i členové městského zastupitelstva potvrzení o tom, že nejsou evidováni – viz ukázka:

FEDERALNÍ MINISTERSTVO VNITRA

OSVĚDCENÍ

podle § 9, odst. 1 zákona číslo 451/1991 Sb.,
kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých
funkcí ve státních orgánech a organizacích České a Slovenské
Federativní Republiky, České republiky a Slovenské republiky

O s v ě d ě u j í

že pan :

narozen :

není evidován

jako osoba uvedená v § 2, odst. 1,
písm. a), b) nebo c) zákona číslo 451/1991 Sb.

Petr Cermák
Petr CERMAK

Ministr vnitra CSFR

- Sociálně potřebným občanům – důchodcům bude poskytován příspěvek na stravování ve školní jídelně.
- Za úředně odhadnutou cenu bude odprodána motorová sekačka na trávu MF 70.

STAROSTOVÉ MAJÍ PŘÍMÝ KONTAKT S LIDMI

Dopis českému premiérovi

Peněz je málo ve všech rozpočtech – v rodinných, v městských i v republikových. Česká vláda řešila tento problém tím, že přibližně o 20 % snížila dotace a financování obecních a městských rozpočtů. Toto rozhodnutí vlády se citelně dotklo hospodaření všech měst i obcí. Ve Smiřicích už např. nejsou další peníze na další výstavbu úpravny a akumulace pitné vody.

Proto starosta našeho města Ing. Kupka napsal dopis předsedovi vlády České republiky. Protože se dopis týká problémů nejméně celého hradeckého regionu, připojilo pod něj svůj podpis i 51 dalších starostů. Z dopisu vyjímáme: „Úvahy ministerských úředníků o nedočerpaných částkách a přebytcích na kontech obcí jsou velmi často mylné. Města i obce musí zajišťovat práce nezbytné pro život občanů – dostatek pitné vody, čistotu obce,

bezpečnost, školství atd. Krácení dotací na konci roku způsobuje neřešitelné situace, zadluženost a i materiální škody vzniklé zastavením staveb nebo jejich konzervací.

Obecní i městská zastupitelstva ztrácejí důvěru občanů a tím dochází k morálním škodám. Bezvýchodné situace, které vznikají ryze z formálních rozhodnutí, omezují nejen funkci obecních samospráv, ale i vůli nás, volených představitelů obcí.“

PENÍZE KONEČNĚ NA SMIŘICKÉM ÚČTĚ

Otazník už nevisí

S otázkou nedostatku peněz souvisel i ve Smiřicích další osud provozu Domu dětí a mládeže a Základní umělecké školy. Finanční prostředky na provozování těchto zařízení stále nepřicházely, a tak městský úřad kryl všechny výdaje ze svého. Není divu, že vznikla úvaha o pozastavení činnosti DDM a ZUŠ ve Smiřicích. Situace se vyřešila – peníze na účet městského úřadu dorazily. Provoz obou zařízení stojí přibližně čtvrt miliónu korun!

Trpkost konce státu

Loučení s Československem

Propůjčeno 64 řádů T. G. Masaryka in memoriam

Československo – společný stát Čechů a Slováků je už před definitivním rozpadem. 28. října 1992 – v den 74. výročí vzniku československého státu – v Praze ve Vladislavském sále Pražského hradu proběhlo udílení řádů Tomáše Garrigua Masaryka. Předseda federální vlády Jan Stráský (v zastoupení prezidenta ČSFR) předal tento řád in memoriam 64 československým občanům, kteří se vynikajícím způsobem zasloužili o demokracii a lidská práva. Listiny o předání řádu TGM byly předány potomkům vyznamenaných nebo jiným pověřeným osobám.

Mezi těmi, kteří byli vyznamenáni řádem T. G. Masaryka nejvyšší – I. třídy, byl i politik Štefan Osuský. Dr. Štefan Osuský byl americkým Slovákem, který byl v zahraničí blízkým spolupracovníkem T. G. Masaryka. Dr. Osuský byl profesorem pražské právnické fakulty a stal se i československým mimořádným vyslancem v Paříži.

Proč píšeme v našem regionálním Zpravodaji o tak významném politikovi? Jen někteří z vás si asi uvědomují souvislost. Jen někteří ze čtenářů si vzpomenou, že manželka Dr. Osuského byla smiřická rodačka Pavla Vachková-Osuská.

Historie nahrává tomu, že i tato aktuální zpráva zapadá do našeho seriálu o letopočtech s 9 na konci. Pavla Vachková se narodila ve Smiřicích v rodině listonoše v roce 1879. Vystudovala konzervatoř a stala se sopranistkou Národního divadla v Praze. Se svým manželem Štefanem Osuským se seznámila na své umělecké cestě v Americe (také jedno „federální“ manželství!). V době, kdy byl Dr. Osuský služebně v Paříži, jeho žena Pavla významně přispěla k propagaci českého umění ve Francii. Vždy se velmi ráda vracela do rodných Smiřic.

Vzpomeňme si, že jsme již v roce 1990 v našem Zpravodaji napsali, že společně se svým manželem navštěvovali i pana prezidenta T. G. Masaryka. Při návštěvách pak na přání pana prezidenta často zněly kromě operních árií i lidové písně, mezi nimiž nechyběly prezidentovy nejoblíbenější: Teče voda, teče a Ach, synku, synku.

BYL NEJTEPLEJŠÍ SRPEN ZA 216 LET!

Co přijde po pěkném létě?

Politicky přišel horký podzim! Zůstaňme však u počasí. Letošní léto se vydařilo a přálo milovníkům sluníčka a opalování. Teploty byly tropické a pohybovaly se okolo 32 stupňů Celsia. Podle pracovníků meteorologického ústavu bylo letošní léto ve střední Evropě abnormálně teplé. I když absolutně nejvyšší teplota 40,2 stupně Celsia byla naměřena v roce 1983, letošní téměř bez přestávky 2 měsíce trvající horké dny stojí za zaznamenání. Vždyť průměrná teplota v srpnu byla 22,2 stupně Celsia, tj. 5,1 stupně nad dlouhodobým normálem. Tak vysoká průměrná teplota nebyla od roku 1776 (od té doby je teplota zaznamenávána). Můžeme říci, že to bylo během posledních dvou uplynulých století nejteplejší léto. Byl to anticyklonální typ léta, kdy do oblasti našeho státu proudil v maximální míře teplý vzduch od jihu.

Pranostiky tvrdí „Horké léto, tuhá zima“. I meteorologové připouštějí, že by letošní zima mohla začínat dříve a že by mohla být celkově studenější, než byla zima minulá.

Povězme si něco o posledních třech měsících roku. Jistě jste si všimli, že tyto měsíce mají v mnoha cizích jazycích (i ve slovenštině) jiný slovní základ než v češtině: oktober, november a december. Když bychom hledali poučení o kalendáři, zjistili bychom, že dříve bylo v roce pouze 10 měsíců – oktober znamenalo osmý, november devátý a december desátý měsíc. Tak tomu bylo i v kalendáři starých Římanů. Všechny měsíce byly označovány zcela prostě: první, druhý ... až desátý. Navíc byl každý měsíc zasvěcen některému z bohů.

Díky pozorování astronomů bylo zjištěno, že 10měsíční kalendář nevyhovuje. Proto císař Gaius Julius Caesar provedl před více než 2000 lety (od roku 45 před Kristem) kalendářní reformu – zavedl tzv. juliánský kalendář. Mezi šestý a devátý měsíc byly vsunuty další dva měsíce. Na jeho počest byl podle jeho jména označen sedmý měsíc „julius“ a osmý měsíc byl označen podle jména jiného císaře „augustus“. (Proto také oba „císařské“ měsíce mají větší počet dnů – 31 a od té doby se to mnoha lidem plete. Přináší to nepříjemnosti plánovačům a ekonomům, protože jednotlivá čtvrtletí roku nemají stejný počet dnů. Proto se uvažuje o novém celosvětovém kalendáři, kde by byl tento nedostatek odstraněn.) Všechny výše uvedené měsíce si zachovaly v latině i v mnoha dalších jazycích své původní názvy. Slovanská označení těchto měsíců jsou odlišná a různá.

Desátý měsíc se u nás označuje jako říjen (jeleni v říji). U starých Slovanů byl tento měsíc označován jako „listopadnik“, „grjazdnik“ (špinavec) nebo „predzimje“. Ve zvěrokruhu připadá na říjen znamení Vah a Štíra. Květinou desátého měsíce je měsíček (Calendula). Někdy ještě bývá v říjnu pěkné počasí, které nazýváme „babím létem“. Většinou se však už říjen vyznačuje deštivým a sychravým počasím – celá příroda se připravuje na zimu.

Jedenáctý měsíc – v našem pojmenování listopad – vystihuje tu skutečnost, že ze stromů opadávají většinou poslední zbytky listů. V Číně tomuto měsíci říkají „jedenáctá luna“ a v Japonsku má název „simocuki“ (měsíc jinovatky). Ve zvěrokruhu připadá na listopad znamení Štíra a Střelce. „Šťastnými kameny“ tohoto měsíce jsou topas a citrin. Květinou jedenáctého měsíce je chryzantéma, označovaná u nás příznačně „listopad“. Na 11. listopad

připadá v našem kalendáři svátek Martina. Znamé je rčení, že „Martin přijíždí na bílém koni“, které říká, že v polovině listopadu už často padá první sníh. První sníh napadl letos ve Smiřicích již 14. listopadu – že by měli meteorologové pravdu o brzkém příchodu zimy!?

Dvanáctému měsíci říkali staří Slované někdy „studeň“, jindy „prosiň“ (= modř – prý proto, že se někdy objeví mezi mraky modrá obloha) – proto snad náš název prosinec. V Číně je to „dvanáctá luna“ a v Japonsku „sivasu“ (měsíc dokončení práce). Ve zvěrokruhu připadá na prosinec znamení Střelce a Kozoroha. „Šťastnými kameny“ jsou topas a rubín. Na prosinec připadají nejkratší dny a naši předkové si to vykládali jako vítězství zimy nad Sluncem. O to radostněji oslavovali slunovrat, protože byl pro ně znamením, že se Slunce začíná opět klonit k létu.

POZOR, NEPŘEHLÉDNĚTE!

Pohotovost se stěhuje

Ač neradi, každý z nás občas potřebuje službu lékařské pohotovosti. Poliklinika I se přestěhovala a její nové působiště je v budově polikliniky II na Slezském předměstí v Hradci Králové. Pro obě území Hradce Králové i okolí nyní slouží obě lékařské pohotovosti v jedné budově – jejich dveře spolu sousedí. Přejeme vám, abyste tuto službu raději nepotřebovali.

Ještě letos konec?

PŘELETY A VZLETY

Jak na letišti

ODSUN NA SLOVENSKO

Rada obrany státu rozhodla o tom, že vojenský letecký provoz bude na hradeckém letišti ukončen po roce 1993. V souvislosti s dělením našeho státu bylo rozhodnuto o přemísťování vojenské bojové techniky na Slovensko. Proto byl na hradeckém vojenském letišti už v říjnu ukončen výcvik vojenských letců, v listopadu byla letadla přesunuta na nová působiště na Slovensku. Pokud jde o současný provoz na vojenském letišti, jedná se nyní již jen o individuální vzlety a přelety jednotlivých letadel. Pro nás to znamená, že budeme mnohem méně v denní i v noční době obtěžováni hlukem letadel. Představitelé města Hradce Králové zvažují možnost využití letiště pro civilní letecký provoz. O hradecké letiště se před časem zajímala i americká letecká společnost Delta.

V souvislosti se stěhováním bojové techniky na Slovensko jsme vyrozuměli, že zřejmě i zařízení vojenského skladu v Račicích nad Trotinou se bude stěhovat. Za II. světové války začali v Račicích Němci budovat podzemní továrnu na výrobu tanků. Že by se i z Račic odstěhovali vojáci!?

REKONSTRUKCE FRESEK PŘERUŠENA

Brandl v trezoru

Vnější rekonstrukce smiřického kostela Klanění sv. tří králů pokračovala letos na podzim novým zasklením všech oken. S pomocí pracovníků městského úřadu a místních firem je

svépomocně upravován terén kolem této budovy. Původní nekvalitní navážka je již odstraněna. Bude navezena vhodná zemina a počítá se s tím, že na jaře bude plocha kolem kostela osázena zelení. Restaurátorské práce uvnitř kostela musely být vzhledem k nepříznivému počasí přerušeny. Restaurace fresek by měla být dokončena během příštího roku.

Počítá se s instalací nového bezpečnostního zařízení. Teprve potom bude možno do kostela vrátit již zrestaurované vnitřní vybavení. Budou vrácena i umělecká díla včetně Brandlova obrazu Klanění tří králů. Po dobu rekonstrukce kostela je tento obraz bezpečně uložen v depozitu Investiční banky.

ŘADOVÉ SESTRY DO ČERNOŽIC

Dnem 1. října nabyla účinnosti smlouva o výpůjčce mezi československým státem – reprezentovaným Okresním úřadem v Hradci Králové – a Diecézní charitou v Hradci Králové. Předmětem výpůjčky je Domov důchodců v Černožicích. Již v dubnu tohoto roku proběhlo jednání ohledně navrácení Domova důchodců původnímu vlastníku, kterým byla Kongregace Sester Nejsvětější svátosti oltářní v Českých Budějovicích. Z právních důvodů nebylo možno tento majetek vrátit, protože nebyl dosud vydán zákon o vracení majetku církvím.

Diecézní charita se zavázala, že provoz Domova důchodců bude pokračovat bez přerušení, rozsah poskytovaných služeb pro obyvatele domova bude zachován minimálně ve stejné kvalitě a postup při vyřizování žádostí o přijetí do domova se bude řídit stejnými pravidly jako dosud. Ve vedení Domova důchodců dojde k některým personálním změnám a personál bude doplněn řadovými sestrami, čímž by se měly služby zlepšit.

Stojí za zmínku, že budovu tohoto domova dal postavit roku 1927 továrník pan Sehnoutka. Později tuto budovu předal právě Kongregaci Sester pro účely zřízení domova pro přestárlé. Roku 1961 byl objekt převeden bezúplatně do státního vlastnictví.

Veškeré současné dění kolem Domova důchodců v Černožicích je vedeno snahou zajistit našim starším spoluobčanům zařízení, které by jim poskytovalo téměř skutečný domov.

Kampaň v plném proudu

BUDE CUKR DRAŽŠÍ?

Podle informace z ředitelství Východočeských cukrovarů v Hradci Králové zůstane cenová hladina prodeje cukru na našem trhu zatím neměnná. Do konce roku je však očekáván nárůst režijních nákladů a od nového roku ovlivní ceny i nový daňový zákon. Cenu cukru ovlivní i výsledky poslední sklizně cukrovky. Cukrovary v Předměřicích, v Bašnicích a v Novém Bydžově se staly součástí nové akciové společnosti BANOP. Náš smiřický cukrovar byl jako neperspektivní vyčleněn již z původního státního podniku Východočeské cukrovary (dnes Východočeská cukerní akciová společnost).

Ve Smiřickém cukrovaru se letos počítá se zpracováním 77 tisíc tun řepy na 10,5 tisíce tun surového krystalového cukru. Větší část tohoto cukru půjde do dalších cukrovarů – hlavně do Českého Meziříčí – k rafinaci. Část surového cukru je v 50 kg balení prodáván přímo spotřebitelům. Surový cukr je totiž nejen chuťově dobrý a levnější, ale třeba alergickým dětem je přímo doporučován.

Podle ekonomky zdejšího cukrovaru paní Mileny Seidlové počítají v podniku i po osamostatnění se ziskem. Přesto část kvalifikovaných pracovníků již odešla a dalších 65 stálých

zaměstnanců žije v nejistotě. Dva vlastní privatizační projekty byly zamítnuty. Proto je velmi těžké předvídat, co bude dál. Na letošní řepnou kampaň bylo i velmi obtížné zajistit přibližně stovku osvědčených důchodců – odradila je původně stanovená vysoká daň z příjmu.

Původně se očekával výnos cukrové řepy ve výši 40 tun z hektaru. Skutečnost je však o pět tun nižší. Protože cukernatost cukrovky letos dosahuje až 17,6 procent, lze odhadnout, že cukru by mělo být dostatek.

Východočeská cukerní a. s. je výhradním distributorem a licenčním výrobcem techniky na sklizeň cukrové řepy německé firmy HOLMER. Výhody sklízeců této firmy spočívají ve snížení ztrát, zamezení devastace pozemků a kvalitním vyčištění vyorané řepy. To ocenil i smiřický cukrovar a projevil o tuto techniku zájem. Proto bude Východočeská cukerní rozšiřovat výrobu těchto strojů.

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY NAVRHUJE OD 1. BŘEZNA:

Zvýšení důchodů o 10 procent

Denně můžeme pozorovat, jak stoupají ceny. V souvislosti s úpravami daní a s rozdělením našeho státu můžeme očekávat ještě další zvýšení cen. To vše se projevuje ve snižování životní úrovně u některých skupin obyvatelstva – u nezaměstnaných, u rodin s dětmi a také u důchodců. V našem okrese je v porovnání s celou Českou republikou počet nezaměstnaných nižší a dosahoval pouze něco kolem 2 %. Průměrná měsíční mzda je na Hradecku naopak o 159 Kčs vyšší – činí 4 353 Kčs. Čistý měsíční průměr činí u zaměstnanců 2 712 Kčs a u důchodců pouze 2 385 Kčs. Vydání činí u zaměstnanců 2 652 Kčs na osobu a u důchodců 2 414 Kčs. Z toho je vidět neuspokojivý vývoj u sociálně slabého obyvatelstva.

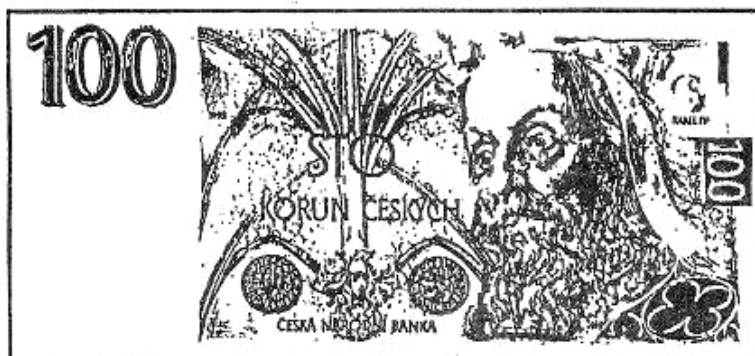
Peněžní vydání tvoří ze 32 % potraviny, nápoje a veřejné stravování, ze 33 % průmyslové zboží, z 20 % služby, z 8 % platby a ze 7 % ostatní peněžní vydání. Přitom hradecký region patří k oblastem s nejnižšími cenami potravinářského zboží s poměrně velmi stálým indexem spotřebitelských cen.

Z uvedených důvodů lze jistě přivítat rozhodnutí České vlády, kterým se ke dni 1. března 1993 budou zvyšovat (valorizovat) důchody o 10 %. Zvýšení představuje 6,3 miliardy Kčs, což jsou 2 procenta státního rozpočtu ČR pro rok 1993.

Dnem 31. prosince letošního roku zanikne Československá státní banka a vzniknou dvě nové centrální banky. U nás v Čechách vznikne Česká národní banka. Vládou ČR bylo přislíbeno, že nepřipustí ohrožení stability české měny a že nebudou znehodnoceny vklady obyvatel.

Již se chystá vydání nových bankovek a mincí, které by měly přijít do oběhu podle odhadu v červnu 1993. Na nové desetikoruně bude vyobrazen kníže Svatopluk, na dvacetikoruně bude Přemysl Otakar I., na padesátikoruně sv. Anežka, na stokoruně Karel IV., dvoustovka bude doplněna portrétem J. A. Komenského, pětistovku budeme poznávat podle vyobrazení Františka Palackého. Bude vydána dvoutisícikoruna s Emou Destinovou a nejráději budeme asi přijímat bankovku s portrétem T. G. Masaryka, protože bude mít hodnotu 5 000 Kčs.

Pro naše čtenáře uvádíme na ukázkou, jak asi bude vypadat nová stokoruna. Ale víc nás jistě bude zajímat, kolik jich budeme mít ve výplatním sáčku!!

NOVÉ BANKOVKY JSOU JIŽ NA OBZORU

VOJENSKÁ SLUŽBA BEZE ZBRANÍ

Ne každý mladý muž chce absolvovat základní vojenskou službu u vojenského útvaru. Může k tomu mít morální nebo náboženské důvody. Potom může využít možnosti civilní služby. Její délka je nyní 27 měsíců a je tedy o 9 měsíců delší než základní vojenská služba. O civilní službu je nutno požádat do 30 dnů po odvodu.

Pracovních možností dnes není mnoho – proto je zařazení mladých mužů do civilní služby různé. Nejvíce jich pracuje (okolo 60) ve Fakultní nemocnici v Hradci Králové jako pomocný personál. Další bychom našli v domovech důchodců na Novém Hradci Králové a v Černožicích. Část z nich je zaměstnána v Léčebně dlouhodobě nemocných v Hradci Králové a v nemocnici v Novém Bydžově. V Hradci Králové 16 chlapců pečuje o čistotu města v Technických službách a 14 jich je v Údržbě a péči o městskou zeleň.

Civilní službu mohou vykonávat mladí muži i při veřejně prospěšných pracích při obecních úřadech v Nechanicích a v Libčanech a při městských úřadech v Chlumci nad Cidlinou, v Třeběchovicích p. O. a i u nás ve Smiřicích. Při zdejším městském úřadu pracují v současné době tři mladíci.

BEZ SKÁKÁNÍ PŘES ŽELEZNIČNÍ TRÁŤ

Guma mezi kolejemi

Všem místním motoristům byl znám stav železničního přejezdu na silnici I. třídy přes železniční trať do Sadové u osady Trotina. Nejen z důvodu dopravního předpisu, ale i s ohledem na pérování automobilu zde každý přejížděl co nejopatrněji. Spoje mezi betonovými panely již byly hodně děravé a už nebylo možno najít místo k plynulému přejezdu. Se závisí jsme mohli dříve přejíždět po dokonalém přejezdu u ČKD v Platištích.

Během listopadu byl zlepšen i přejezd u Trotiny. Nyní je celogumový a zlepšuje přejezd kolejí i plynulejší a mírnější přechod z asfaltu na gumový povrch. Přejezd bude jistě i trvanlivější a významně šetří i podvozky dopravních prostředků.

Gumový přejezd je výrobkem Gumokovu Hradec Králové a jen materiál na jeho výrobu stojí čtvrt miliónu korun. Přesto je snahou ČSD opatřit obdobnými přejezdy všechna křížení na hlavních silnicích.

POLICIE INFORMUJE

Kriminalita se nevyhýbá ani našemu městečku. Zdejší policisté zaznamenali několik vloupání do prodejny i lahůdkářství firmy UNINO, byl vyloupen kiosk na místním stadiónu, před nenechavci nebyly ušetřeny ani restaurace U nádraží, Labe a vinárna U Sutrů. Snad bude na chvíli pokoj, protože policistům se podařilo zadržet Davida Š. a Michala B., kteří jsou podezřelí ze všech opakovaných vloupání.

Všem nám je dobře známá tragická událost z východního Slovenska, kde vinou zlodějů barevných kovů došlo u Dudkovců ke srážce dvou vlaků, při které přišlo o život několik železničářů. K podobným krádežím došlo i v našem okrese. I ve Smiřicích policisté vyšetřovali případ krádeže vodičů, při které bylo vyraženo z provozu zabezpečovací zařízení na železničním přejezdu. Zde však viníky byli nezletilí – desetiletí pachatelé. Celý případ byl odložen s poukazem na nezletilost.

Zde je třeba upozornit zvláště v souvislosti s elektrifikací železniční tratě Hradec Králové – Jaroměř na velké nebezpečí, které způsobí krádež kabelů tvořících ochranné vedení. Po odstranění tohoto propojení vzniká nebezpečí přímého ohrožení života až do vzdálenosti 30 kilometrů. Je velmi potřebné, aby krádeže barevných kovů byly na železnici hodnoceny podle paragrafu 179 jako veřejné ohrožení s možností odsouzení až na 6 let odnětí svobody.

■ 158: Jiráska vzal s sebou

- Zatím neznámý pachatel vnikl do rodinného domu v Hankově ulici. Vzal zde knihy – Jiráskovy spisy a broušené skleničky. K tomuto lupu přibral ještě elektrickou vrtačku.
- Výše je napsáno o krádeži kabelů z majetku ČSD. Kabely se ztratily i v našem zámeckém parku. Touto krádeží (zatím také od neznámého pachatele) byly tentokrát poškozeny Spoje.

PROGRAM TRANSFORMACE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY

Obecná a občanská škola

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy předloží v nejbližších dnech České národní radě program transformace vzdělávací soustavy. V návrhu se pojednává o změnách ve vnitřní atmosféře škol, o novém způsobu ekonomického zajištění školství a novém pojetí řízení škol s legislativními úpravami. Naše čtenáře by mohlo zajímat, že základní školství bude devítileté – 1. pětiletý stupeň bude mít staronový název „obecná škola“ a 2. čtyřletý stupeň bude „občanská škola“. Během 2 let budou žáci přijímáni do učňovských škol z devítky.

Ve škole vaří a topí

VE SMIŘICÍCH: Vaří i kluci

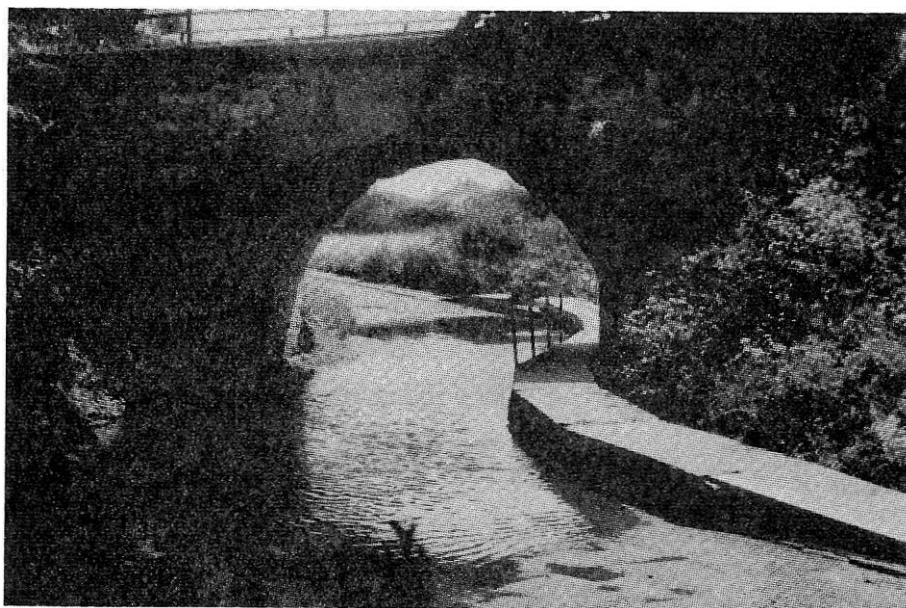
Dva titulky článků z denního tisku reagovaly na skutečnost ze začátku října letošního roku. Ve školní jídelně se už skutečně začalo vařit. Protože zde vaří chutné obědy a prostředí jídelny je skutečně na vysoké úrovni, ke konci listopadu již do jídelny docházelo více než 600 dětí i dospělých strážníků. Městský úřad vyšel vstříc především důchodcům, jejichž příjmy jsou pod sociální hranicí, tím, že jim přispívá na obědy 4, 6, 8 a 10 korunami – podle výše jejich příjmu. Ostatně někteří strážníci nepovažují ani cenu 16 Kčs za příliš vysokou ve srovnání s cenou potravin v běžném prodeji.

Druhá část prvního titulku říká, že se topí ve školní kotelně. Topí a netopí! Ze tří plynových kotlů je zprovozněn pouze jeden. Pro další kotle je nedostatečný tlak plynu. Ukázalo se, že ani vyvložkování komínových průduchů není zcela v pořádku. A to je už konec listopadu – ještě že nezačalo mrznout! Už nyní lze napsat, že vytápění plynem je hospodárnější než vytápění pevnými palivy.

A co to říká další titulek z novin? Ne, nebojte se, chlapci nemusí pomáhat při vaření ve školní jídelně! To jen chlapci projevují zájem o vaření a docházejí do kroužku vaření v Domě dětí a mládeže ve Smiřicích. Zde pracuje celkem 13 kroužků, do kterých dochází 280 zájemců. Letos přibyl kroužek hry na zobcovou flétnu a kroužek vaření – chlapci si zde nevedou špatně. Dům dětí připravil pro děti v říjnu tajný výlet do míst spojených s dětstvím naší spisovatelky a ze sportovních akcí lze jmenovat zájezd do krytého plaveckého bazénu v Dobrušce. Dopravní kroužek si zřejmě i letos povede úspěšně. Svědčí o tom to, že již letos vyhrál v Hradci Králové v konkurenci 8 škol okresu. Stálý je zájem o výuku německého a anglického jazyka, které se zúčastňují děti i dospělí.

Z PROCHÁZEK NAŠÍM MĚSTEM

Místní název Brodek dosti často vyjadřoval skutečnost, že při cestě ze Smiřic do Holohlav bylo nutno se pod tratí přebrodit. Špatný technický stav železničního mostu vyžadoval pomalou jízdu vlaků rychlostí 20 km/hod. Uvážíme-li, že každý rozjezd vlaku znamenal zvýšení nákladů o 200 Kčs u jednoho vlaku, zjistíme i proč musí docházet ke zdražování jízdného. Uvedený snímek je již historií – cihly byly nahrazeny ocelovou konstrukcí.

Následující článek byl upraven z důvodu dodržení přiměřenosti rozsahu zveřejňovaných osobních údajů podle zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů – byla vymazána data narození a adresy dětí a přesná data sňatku a bydliště snoubenců.

Z MATRIKY MĚSTSKÉHO ÚŘADU

D ě t i n a r o z e n é o d 1. k v ě t n a 1992 a ž d o 15. l i s t o p a d u 1992
s t r v a l ý m b y d l i š t ě m v e S m i ř i c í c h a v R o d o v ě:

Rafael Martin
Kožíšek Martin
Kostelník Petr
Chládková Tereza
Janderová Natálie
Šrytrová Lucie
Lemberková Denisa
Smetanová Zdeňka
Urban Luboš
Svatoňová Kateřina
Minár Miroslav
Nešporová Kristína
Novotná Dominika
Volterová Radka
Koldrt Tomáš
Merkl Jakub
Ryba Zdeněk
Bardonová Hedvika
Mirga Ondřej
Jirka Miroslav
Vacek Michal
Horký Daniel
Romořová Pavlína
Schejbalová Nikola
Klůzová Veronika
Roček Jan
Vojtas Pavel

Z lásky přišly na svět, s láskou je vítáme.

S ň a t k y u z a v ř e n é v o b ř a d n í s í n i M ě s t s k é h o ú ř a d u v e S m i ř i c í c h
v o b d o b í o d 1. k v ě t n a d o 15. l i s t o p a d u 1992:

květen

Jozef Rafael
Romana Rykrová

červen	Pavel Vaníček
	Hana Lalíková
	Ing. Josef Pacholík
	Vlasta Kocábová
	Martin Vacek
	Lenka Beranová
	Vít Novák
	Renáta Secká
	Ing. Jan Roček
	Libuše Klingerová
	Roman Neumann
	Romana Navrátilová
	Marek Prodělal
	Petra Daňová
	Josef GnoI
	Jitka Kubelková
červenec	Martin Grösser
	Markéta Prchalová
	František Nanar
	Slávka Balogová
srpen	Roman Hajda
	Petra Nepokojová
	Petr Koldinský
	Hana Štěpánková
září	Luděk Horký
	Simona Maršálková
	Zdeněk Jon
	Vladimíra Pomezná
říjen	Zdeněk Smetana
	Věra Pavlíková
	Jiří Čížek
	Zdeňka Furiková
říjen	Petr Čeněk
	Renáta Burčíková
	Roman Kyrál
	Eva Hostačná
říjen	Tran Hung Chuc
	Vladimíra Nováková
říjen	Michal Horňák
	Mária Rozdolská

Milan Baťáš
Alberta Furini
Jiří Košťál
Jana Čápková
Zdeněk Sedláček
Hana Ježková
listopad Luděk Svatoň
Pavla Lukášková

Církevně uzavřený sňatek:

červenec Miloš Kusý
Marie Bičíšková

A léta běží...

J u b i l a n t i z období květen až 15. listopad 1992:

90 let a více:

92 let	Kmínková Anežka	Smiřice, Brigádnická 232
90 let	Kudrová Františka	Smiřice, Spořilov 290
85 let	Černá Ludmila	Rodov 14
	Kloubec Karel	Smiřice, Jiráskova 266
	Zahálková Anna	Smiřice, Nová 180
80 let	Beková Rosálie	Smiřice, Mlýnská 111
	Bencová Marie	Rodov 76
	Cihlo Oswald	Smiřice, Hankova 78
	Daněk Bohumil	Smiřice, Sídliště 446
	Dušková Anna	Smiřice, gen. Govorova 575
	Fidlerová Anna	Smiřice, Nývtova 211
	Hojná Emma	Smiřice, gen. Govorova 551
	Hradský Bohumír	Smiřice, gen. Govorova 568
	Oupicová Věra	Smiřice, gen. Govorova 567
	Perný Ladislav	Smiřice, Nývtova 207
	Petřkovská Marie	Smiřice, Nývtova 210
	Svatoňová Marie	Smiřice, 9. května 394

Z našich řad odešli v období květen až 15. listopad 1992:

Bednář Rudolf	Smiřice 81	nar: 1914	zemřeli: 2. 5. 1992
Kernová Zdenka	Smiřice 129	1899	10. 5. 1992
Dunda Juraj	Smiřice 499	1920	11. 5. 1992
Cerman Václav	Smiřice 1	1946	19. 5. 1992
Čertnerová Marie	Smiřice 575	1898	24. 5. 1992
Šlejhar Alois	Smiřice 372	1920	25. 5. 1992
Štěrba Vladimír	Smiřice 37	1946	30. 5. 1992
Pokorná Anna	Smiřice 557	1921	10. 6. 1992
Vachková Josefa	Smiřice 575	1908	27. 6. 1992
Buňatová Zdenka	Rodov 66	1923	8. 7. 1992
Mlejnek Jaroslav	Smiřice 443	1925	23. 7. 1992
Hemelíková Emilie	Smiřice 461	1915	14. 8. 1992
Říhová Zdeňka	Smiřice 55	1922	21. 8. 1992
Musil Jan	Smiřice 199	1909	22. 8. 1992
Šoltisová Marie	Smiřice 459	1913	28. 8. 1992
Rousek Václav	Smiřice 446	1931	14. 10. 1992
Zahradníková Marie	Smiřice 467	1901	23. 10. 1992
Soudková Marie	Smiřice 36	1901	25. 10. 1992
Liška Josef	Smiřice 53	1927	1. 11. 1992
Kastner Josef	Smiřice 574	1906	2. 11. 1992
Kvasničková Sláva	Smiřice 301	1922	4. 11. 1992

Stanislava Klimešová, matrikářka

Z MOUDRÝCH MYŠLENEK:

Karel Čapek v Lidových novinách ze dne 4. prosince 1938:

- Kdo je slušný, byl slušný vždycky, kdo se točí s větrem, točil se s větrem i dřív, kdo si myslí, že teď přišla jeho chvíle, myslel vždycky na sebe.
 - Nikdo se nestává přeběhlíkem, kdo jim nebyl vždycky – kdo mění víru, neměl žádnou.
-

KOUTEK PRO DĚTI

PERLIČKY ZE ŠKOLNÍCH LAVIC

- Náš děda nemůže chodit a tak pořád běhá na polikliniku.
- Na očním oddělení nám dají brýle tehdy, když čteme to, co nemůžeme číst.
- Klaun byl směšný, protože byl pomalovaný skoro jako naše sousedka.
- Dlouho jsem už nebyl nemocný, takže nevím, jaký je můj zdravotní stav.
- Praotec Čech byl vegetarián, protože nade vše miloval mléko a strdí.
- Na ruce máme pět prstů, abychom ve škole lépe pochopili počty.
- Tři potraviny, bez kterých člověk nemůže žít, jsou: snídaně, oběd a večeře.
- V zájmu zdraví smí člověk vyskočit z rozjetého vlaku jen tehdy, když stojí.
- Zubní pasta má blahodárný účinek pro zubní kaz.
- Ve slově sír jsem napsal měkké í, protože je měkký.
- Léčivé byliny jsou často lepší než skutečné.
- Malárie je velmi lehká nemoc, kterou přenese i komár.

Veselé vánoce a šťastný nový rok

Na shledanou nad stránkami Zpravodaje v nastávajícím roce 1993. Předplatitele upozorňujeme, že mají ještě zaplacen 1. číslo příštího ročníku.

Pozor na to, že Zpravodaj již vychází v nové úpravě.

OBSAH

9 v dějinách Smiřic – Smiřice městem od roku 1659	2
Smiřice po roku 2000 povídky žáků základní školy	8
Slovo pana starosty	10
Zprávy městského zastupitelstva	11
Aktuality: Loučení s Československem, Co přijde po pěkném létě?	13
Ve zkratce: Pohotovost se stěhuje, Brandl v trezoru	15
Zvýšení důchodů o 10 %. Bude cukr dražší?	16
Nové bankovky. Vojenská služba beze zbraní	17
Guma mezi kolejiemi, Policie informuje	18
Z matriky městského úřadu	20
Koutek pro děti	23

'93

	LEDEN	ÚNOR	BŘEZEN	DUBEN	KVĚTEN	ČERVEN
PONDĚLÍ	4 11 18 25	1 8 15 22	1 8 15 22 29	5 12 19 26	3 10 17 24 31	7 14 21 28
ÚTERÝ	5 12 19 26	2 9 16 23	2 9 16 23 30	6 13 20 27	4 11 18 25	1 8 15 22 29
STŘEDA	6 13 20 27	3 10 17 24	3 10 17 24 31	7 14 21 28	5 12 19 26	2 9 16 23 30
ČTVRTEK	7 14 21 28	4 11 18 25	4 11 18 25	1 8 15 22 29	6 13 20 27	3 10 17 24
PÁTEK	1 8 15 22 29	5 12 19 26	5 12 19 26	2 9 16 23 30	7 14 21 28	4 11 18 25
SOBOTA	2 9 16 23 30	6 13 20 27	6 13 20 27	3 10 17 24	1 8 15 22 29	5 12 19 26
NEDĚLE	3 10 17 24 31	7 14 21 28	7 14 21 28	4 11 18 25	2 9 16 23 30	6 13 20 27
	ČERVENEC	SRPEN	ZÁŘÍ	ŘÍJEN	LISTOPAD	PROSINEC
PONDĚLÍ	5 12 19 26	2 9 16 23 30	6 13 20 27	4 11 18 25	1 8 15 22 29	6 13 20 27
ÚTERÝ	6 13 20 27	3 10 17 24 31	7 14 21 28	5 12 19 26	2 9 16 23 30	7 14 21 28
STŘEDA	7 14 21 28	4 11 18 25	1 8 15 22 29	6 13 20 27	3 10 17 24	1 8 15 22 29
ČTVRTEK	1 8 15 22 29	5 12 19 26	2 9 16 23 30	7 14 21 28	4 11 18 25	2 9 16 23 30
PÁTEK	2 9 16 23 30	6 13 20 27	3 10 17 24	1 8 15 22 29	5 12 19 26	3 10 17 24 31
SOBOTA	3 10 17 24 31	7 14 21 28	4 11 18 25	2 9 16 23 30	6 13 20 27	4 11 18 25
NEDĚLE	4 11 18 25	1 8 15 22 29	5 12 19 26	3 10 17 24 31	7 14 21 28	5 12 19 26

ZPRAVODAJ Smiřic a Rodova

Vydává Městský úřad ve Smiřicích

Odpovědný redaktor: Miroslav Volák

Vychází nepravidelně 4x ročně.

Příspěvky zasílejte na adresu: Městské kulturní středisko ve Smiřicích

Tiskne: AGRODAT Nové Město nad Cidlinou

Náklad 520 výtisků. Cena jednoho výtisku 5,- Kčs